

Nå er det alvor -

også i Europa

Innledning

- Ved Josefine Aaser
spesialutsending for justis- og innenrikssaker
Norges delegasjoner til EU og til NATO
- Ansvarlig for motstandsdyktighet og samfunnssikkerhet

Innledning

- Det nye alvorret: sikkerhetssituasjonen i Europa
- Hva gjør NATO?
- Hva gjør EU?
- Hva betyr det for Norge?

A firefighter in full protective gear, including a helmet and a backpack, is walking through a forest. The ground is covered in low-lying vegetation, and there are several small fires burning in the undergrowth. The firefighter is holding a red fuel tank and a hose, suggesting they are actively managing the fire. The scene is hazy and smoky, with a warm, orange glow from the flames. The text "Krise er den nye normalen" is overlaid in the center of the image.

Krise er den nye normalen

Krise er den nye normalen

Emil Lux GmbH & Co. KG
Emil-Lux-Strasse 1
Wormsleiden Germany
Wormsleiden Germany

Krise er den nye normalen

A person in a dark suit is shown from the chest up, with their hands raised in a gesture of surrender or protest. The background is a dark blue field filled with a dense, glowing stream of white and light blue numbers and symbols, resembling a digital data stream or a binary code. The overall mood is somber and technological.

Krise er den nye normalen

Krise er den nye normalen

Landegrenser har lite å si for truslene

Fra beskyttelse til motstandsdyktighet

Fra smal til bred sikkerhetstenkning

Hva slags samarbeid er NATO?

- Forsvarsallianse – militært og sikkerhetspolitisk samarbeid
- Konsensus kreves
- Nasjonal gjennomføring
- Motstandsdyktighet og beredskap er i sin ytterste konsekvens en forberedelse i tilfelle konflikt.

The graphic features a dark blue background with a light blue isometric grid of cubes. A white line with three colored dots (orange, light green, and yellow) runs diagonally across the grid. The text 'NATO 2022 STRATEGIC CONCEPT' is written in large, white, sans-serif capital letters in the bottom left corner.

NATO 2022 STRATEGIC CONCEPT

“Det euroatlantiske området er ikke i fred”

Tre hovedoppgaver:

Kollektivt forsvar

Kriseforebygging og
krisehandtering

Sikkerhetssamarbeid

Motstandsdyktighet i NATO

- Motstandsdyktighet er en integrert del av avskrekking og forsvar.
- *Hele samfunnets evne* til å forberede seg på, besvare, hente seg inn etter, og tilpasse seg ytre sjokk i hele krisespekteret til og med krig.
- Forsvarevnen avhenger av sivil understøttelse til militære operasjoner
samtidig som
- at kritisk viktige samfunnsfunksjoner må kunne opprettholdes også i krise og konflikt.

Motstandsdyktighet

7 grunnkrav

1. Opprettholdelse av myndighetsfunksjoner

3. Evne til å håndtere store menneskemengder i bevegelse

4. Robust forsyning av mat og vann

6. Robuste sivile kommunikasjonssystemer

2. Robust energiforsyning

5. Evne til å håndtere masseskader og helsekriser

7. Robuste sivile transportsystemer

Hva betyr dette for Norge?

- Nye forsvarsplaner, høyere beredskap og ny styrkemodell forutsetter at flere av innsatsfaktorene for kollektivt forsvar bygges opp **på forhånd**, slik at de er gripbare idet krisen treffer.
- «Just in case» – ikke «just in time»
- Teateret i nord ser annerledes ut med Finland og Sverige som allierte.
- Norge som transittområde, ikke endestasjon.
- Er vi klare til å understøtte 150.000 allierte soldater i Nord-Norge, samtidig som vi opprettholder vanlige samfunnsfunksjoner?

Hva slags samarbeid er EU?

- Politisk union – alle politikkområder
- Lovgiver
- Flertallsbeslutninger (under gitte betingelser)
- Finansiering
- Gjennomføring

EU engasjerer seg
stadig mer i sikkerhet
og beredskap

EU tar i bruk alle
tilgjengelige
virkemidler

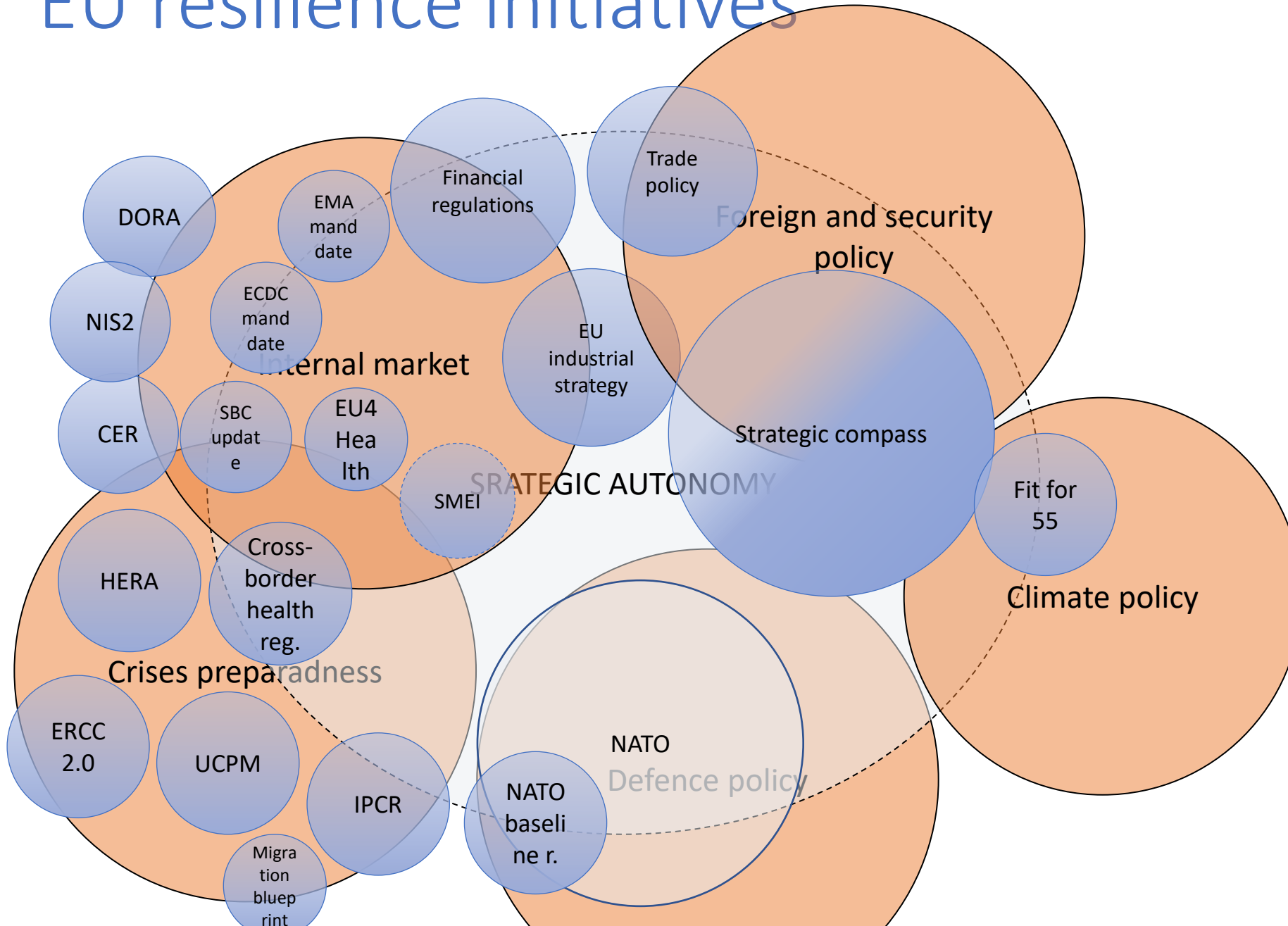

Motstandsdyktighet i EU

- «Evne til å håndtere utfordringer og gjennomgå endring på en måte som er rettferdig, bærekraftig og i tråd med demokratiske verdier».
- Formål: beskytte integriteten til det indre marked.
- Tre fokusområder:
  - Være forberedt på neste krise
  - Krisehåndtering
  - Beskyttelse av fysisk og digital infrastruktur

EU resilience initiatives

Hva betyr dette for Norge?

- EU samarbeider stadig mer, tettere og raskere, på stadig flere områder som *er* eller *påvirker* samfunnssikkerhet og beredskap.
- Norge er en del av det indre marked og av Schengenområdet, og en tett assosiert partner av EU innen sikkerhet og forsvar
- Land som Norge står særlig nært politisk, geografisk og verdimessig er med i og forpliktet av EU.

Innenfor og utenfor

Forsvarskommisjonen av 2021

Forsvar for fred og frihet

«EU kommer trolig til å få en mye mer fremtredende rolle i europeisk og global sikkerhet frem mot 2040. Med Ukraina-krigen har arbeidsdelingen mellom NATO og EU blitt tydeligere» (pkt. 4.7, s. 87)

«Både i EU og NATO arbeides det mye med motstandsdyktighet og beredskap, og arbeidet skjer raskt. Kommisjonen mener at det er viktig at Norge følger med og i større grad deltar i dette utviklingsarbeidet» (pkt. 6.5 s. 110)

Nå er det alvor

Rustet for en usikker fremtid